

Vergaderjaar 2004–2005 A

29 857 (R1776)

Overeenkomst tussen de Benelux-Staten (het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden) en de Zwitserse Bondsstaat betreffende de overname van onregelmatig binnengekomen en verblijvende personen, met Uitvoeringsprotocol; Bern, 12 december 2003

Nr. 1

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 oktober 2004

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 29 oktober 2004.

De wens dat het verdrag aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal wordt onderworpen kan door of namens een van de Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer of door de Gevolmachtigde Ministers van de Nederlandse Antillen te kennen worden gegeven uiterlijk op 29 november 2004.

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 2, eerste en tweede lid, en artikel 5, eerste en tweede lid, van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer u hierbij ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen de op 12 december 2003 te Bern totstandgekomen Overeenkomst tussen de Benelux-Staten (het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden) en de Zwitserse Bondsstaat betreffende de overname van onregelmatig binnengekomen en verblijvende personen, met Uitvoeringsprotocol (Trb. 2004, 38).

Een toelichtende nota bij deze Overeenkomst treft u eveneens hierbij aan.

De goedkeuring wordt voor Nederland en de Nederlandse Antillen gevraagd.

Aan de Gouverneur van de Nederlandse Antillen is verzocht hogergenoemde stukken op 29 oktober 2004 over te leggen aan de Staten van de Nederlandse Antillen.

De Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen is van deze overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
B. R. Bot

Overeenkomst tussen de Benelux-Staten (het Koninkrijk België, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden) en de Zwitserse Bondsstaat betreffende de overname van onregelmatig binnengekomen en verblijvende personen, met Uitvoeringsprotocol; Bern, 12 december 2003 (Trb. 2004, 38)

TOELICHTENDE NOTA

1. Algemeen

Het onderhavige verdrag vormt tezamen met andere verdragen van dezelfde strekking, zoals laatstelijk de voor het Koninkrijk der Nederlanden parlementair goedgekeurde overnameverdragen met Hongarije (Luxemburg, 23 januari 2002; Trb. 2002; 59), Joegoslavië (Belgrado, 19 juli 2002; Trb. 2002, 152) en Slowakije (Bratislava, 21 mei 2002; Trb. 2002, 128), een uitvloeisel van hetgeen reeds verschillende malen met de Staten-Generaal over de betekenis van dergelijke overnameverdragen is besproken.

Het onderhavige verdrag met Zwitserland regelt de voorwaarden waaronder en de wijze waarop de overname plaatsvindt van eigen onderdanen en onderdanen van derde landen, die niet of niet langer rechtmatig verblijven op het grondgebied van de andere Overeenkomstsluitende Partij. In de Vreemdelingenwet 2000 worden onderdanen van de Zwitserse Bondsstaat gelijkgesteld met gemeenschapsonderdanen voorzover zij verblijven op grond van de op 21 juni 1999 te Luxemburg totstandgekomen Overeenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en haar lidstaten, enerzijds, en de Zwitserse Bondsstaat, anderzijds, over het vrije verkeer van personen (Trb. 2000, 16 en 86). Eerder werd op 7 mei 1910 te 's-Gravenhage tussen ons land en Zwitserland het Verdrag nopens overneming van onderdanen en oud-onderdanen gesloten (Stb. 1912, 15). Dat verdrag wordt niet meer toegepast.

De overnameverdragen strekken ertoe de feitelijke uitzetting van vreemdelingen ten aanzien van wie op basis van het nationale recht tot verwijdering is beslist, te vergemakkelijken. De uitoefening van de op grond van de Vreemdelingenwet 2000 bestaande bevoegdheid om uit te zetten wordt vergemakkelijkt, doordat de aangezochte staat op voorhand erkent onder bepaalde omstandigheden tot toelating verplicht te zijn. Door de totstandkoming van het onderhavige verdrag wordt derhalve de medewerking verzekerd van de Zwitserse autoriteiten bij de terugkeer van eigen onderdanen en onderdanen van derde landen die eerder in Zwitserland of Liechtenstein hebben verbleven en wier verblijf alhier moet worden beëindigd nadat ten aanzien van hen onherroepelijk tot verwijdering is beslist op basis van de Vreemdelingenwet 2000. Deze medewerking wordt mede gerealiseerd doordat praktische afspraken zijn gemaakt omtrent de te volgen procedure met betrekking tot een verzoek tot overname, doordat is vastgelegd hoe de Zwitserse respectievelijk de Belgische, de Luxemburgse of de Nederlandse nationaliteit kan worden vastgesteld of verondersteld en doordat is vastgelegd onder welke voorwaarden partijen gehouden zijn onderdanen van derde landen over te nemen.

De praktijk heeft geleerd dat door het bestaan van dergelijke afspraken bijvoorbeeld de procedures die moeten leiden tot het vaststellen van de identiteit en nationaliteit van vreemdelingen aanzienlijk worden bekort en dat deze met grotere zekerheid kunnen worden vastgesteld. Dit heeft tot gevolg dat verwijdering na het onherroepelijk worden van het vonnis eerder kan plaatsvinden, hetgeen met name van belang is in relatie tot personen ten aanzien van wie op grond van de Vreemdelingenwet 2000

vrijheidsontnemende of -beperkende maatregelen zijn opgelegd. Het verdrag regelt voorts de voorwaarden waaronder en de wijze waarop partijen gehouden zijn de doorgeleiding over elkaars grondgebied toe te staan van naar derde landen te verwijderen personen.

In het onderhavige verdrag wordt geen verplichting aangegaan tot het verwijderen van personen. Het verdrag bevat ook geen bepalingen die wijziging brengen in de rechtsbescherming die een vreemdeling naar het nationale recht van partijen geniet.

Zoals hierboven reeds is aangegeven, is over het onderwerp overname en de betekenis van dergelijke verdragen verschillende keren met de Staten-Generaal gesproken, onder andere in het kader van Schengen (zie Kamerstukken II 1985/86, 19 326 voor het op 14 juni 1985 te Schengen tot stand gekomen Akkoord betreffende de geleidelijke afschaffing van de controles aan de gemeenschappelijke grenzen, alsmede Kamerstukken II 1991/1992 en 1992/1993, 22 140 voor de op 19 juni 1990 totstandgekomen Overeenkomst ter uitvoering van het Schengen-Akkoord) en uiteraard bij de parlementaire behandeling van vergelijkbare verdragen met bijvoorbeeld: Frankrijk (Parijs, 16 april 1964, Trb. 1964, 122), de Bondsrepubliek Duitsland (Bonn, 17 mei 1966; Trb. 1966, 166), Oostenrijk (Wenen, 15 februari 1965; Trb. 1965, 60), Slovenië (Wenen, 16 november 1992; Trb. 1992, 197), en Roemenië (Boekarest, 6 juni 1995; Trb. 1995, 155; Kamerstukken II 1999/2000, 26 890).

In gemeen overleg tussen regering en parlement is gebleken dat het goed is om, waar mogelijk en zinvol, overnameverdragen tot stand te brengen. Het afsluiten van het onderhavige verdrag past dan ook in dit beleid (zie ook Kamerstukken II 1995/1996, 23 530, nr. 16, blz. 3; Kamerstukken II 1998/1999, 26 646, nr. 1). Tegen deze achtergrond is ervoor gekozen het onderhavige verdrag, net als de eerdergenoemde overnameverdragen met Hongarije, Joegoslavië en Slowakije, ter stilzwijgende goedkeuring aan de Staten-Generaal over te leggen.

2. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Dit artikel ziet op het grondgebied waar de Overeenkomst op van toepassing is. Zo zal het verdrag ook van toepassing zijn op het grondgebied van het Vorstendom Liechtenstein.

Artikel 2

Dit artikel ziet op de terugname van eigen onderdanen van de verdragssluitende partijen.

Ingevolge artikel 2 zijn partijen op verzoek van de andere verdragssluitende partij gehouden eigen onderdanen die niet of niet meer voldoen aan de op het grondgebied van het verzoekende land geldende voorwaarden voor binnenkomst of verblijf, terug te nemen. Op grond van het tweede lid zal de aangezochte partij de voor de teruggeleiding van de over te nemen persoon noodzakelijke reisdocumenten verstrekken.

Artikelen 3 en 4

De artikelen 3 en 4 bepalen onder welke voorwaarden de aangezochte partij gehouden is onderdanen van een derde land, die niet of niet meer voldoen aan de op het grondgebied van de verzoekende partij geldende voorwaarden voor binnenkomst of verblijf, over te nemen. De aangezochte partij dient een onderdaan van een derde land over te nemen indien deze in het bezit is van een geldig visum of een geldige verblijfstitel

afgegeven door de aangezochte partij. De verplichting tot overname bestaat voorts voor onderdanen van een derde land die het grondgebied van de aangezochte partij zijn doorgereisd of aldaar hebben verbleven. De bewijsmiddelen aan de hand waarvan dit kan worden aangetoond of aannemelijk gemaakt zijn opgenomen in het Uitvoeringsprotocol bij deze Overeenkomst.

Artikel 6

In artikel 6 worden de documenten opgesomd aan de hand waarvan de identiteit en nationaliteit van over te nemen personen kunnen worden aangetoond of aannemelijk gemaakt, alsmede de elementen door middel waarvan het vermoeden van identiteit en nationaliteit kan worden ondersteund.

Artikelen 7 tot en met 9

Artikel 7 regelt welke inlichtingen het verzoek om overname dient te bevatten. Het indienen van een verzoek om overname van eigen onderdanen is niet aan een termijn gebonden. Een verzoek om overname van een onderdaan van een derde land dient op grond van artikel 9 binnen een jaar na vaststelling van diens ongeoorloofde aanwezigheid op het grondgebied van de verzoekende staat te worden ingediend. In artikel 8 is de termijn voor antwoord op het verzoek alsmede de termijn voor de daadwerkelijke overname vastgelegd.

Artikel 10

Ingevolge dit artikel zijn de partijen bij het verdrag verplicht de doorgeleiding over hun grondgebied van onderdanen van derde landen toe te staan, mits de toelating tot het land van bestemming en de doorgeleiding langs eventueel andere landen zijn gewaarborgd. Indien de door te geleiden persoon begeleid dient te worden neemt de aangezochte partij de escorte ofwel zelf voor haar rekening, ofwel geschiedt de escorte door de verzoekende partij onder gezag van de aangezochte partij.

Artikelen 11 tot en met 15

Artikel 11 regelt de civielrechtelijke aansprakelijkheid van partijen voor de door de escorterende ambtenaren geleden of veroorzaakte schade. Artikel 12 ziet op de bescherming van persoonsgegevens die ten behoeve van de uitvoering van dit verdrag worden verstrekt.

De artikelen 13, 14 en 15 hebben betrekking op de kosten verbonden aan terug- en overname, een in te stellen comité van deskundigen en de relatie van deze Overeenkomst tot andere verdragen.

Artikel 16

Op de dag van ondertekening van het onderhavige verdrag is tevens een Uitvoeringsprotocol totstandgekomen. Op basis van artikel 16 bevat het Protocol praktische bepalingen voor de uitvoering van de Overeenkomst zoals procedurevoorschriften, een opsomming van de bewijsmiddelen voor de overname van onderdanen van derde landen, enkele regels voor de escortering bij doorgeleiding, alsmede de benoeming van de bevoegde autoriteiten en te benutten grensposten.

Het Protocol dat hierbij eveneens ter goedkeuring wordt voorgelegd, betreft uitsluitend de uitvoering van het verdrag, zodat eventuele wijzigingen ervan op grond van artikel 7, onderdeel b, van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen geen parlementaire

goedkeuring behoeven, behoudens het bepaalde in artikel 8 van die Rijkswet.

Bij het Protocol is een tweetal bijlagen gevoegd: formulieren die ten behoeve van de overnameprocedure door de bevoegde instanties gebruikt worden. Wijziging van deze bijlagen, waarvan de inhoud van uitvoerende aard is ten opzichte van de bepalingen van het Protocol waar de bijlagen onderdeel van vormen, heeft op grond van artikel 7, onderdeel f, van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen geen parlementaire goedkeuring, tenzij de Staten-Generaal zich thans het recht tot goedkeuring terzake voorbehouden.

3. Koninkrijkspositie

Ingevolge artikel 17 kan de toepassing van het verdrag worden uitgebreid tot de Nederlandse Antillen en Aruba. Het verdrag zal mede voor de Nederlandse Antillen gelden. De regering van Aruba maakt geen gebruik van de mogelijkheid van uitbreiding.

De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie,
M. C. F. Verdonk

De Minister van Buitenlandse Zaken,
B. R. Bot